

P6_TA(2007)0148

Reisijate laevaga vedajate vastutus õnnetusjuhtumite korral ***I

Euroopa Parlamendi 25. aprilli 2007. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus reisijate meritsi ja siseveekogudel vedajate vastutuse kohta õnnetusjuhtumite korral (KOM(2005)0592 – C6-0057/2006 – 2005/0241(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2005)0592)¹;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 80 lõiget 2, mille alusel komisjon Euroopa Parlamendile ettepaneku esitas (C6-0057/2006);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A6-0063/2007),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamenti saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

---

¹ ELTs seni avaldamata.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. aprillil 2007. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2007 reisijate *meritsi vedajate* vastutuse kohta õnnetusjuhtumite korral

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 71 lõiget 1 ja artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühise transpordipoliitika raames tuleb vastu võtta lisameetmed mere- ja siseveetranspordi ohutuse suurendamiseks. Nimetatud meetmed hõlmavad vastutuse eeskirju reisijatele tekitatud kahju eest, kuna on oluline tagada, et *mereõnnetusse* sattunud reisijad saavad sobiva suurusega hüvitise.
- (2) Reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni 2002. aasta protokoll võeti vastu 1. novembril 2002. aastal Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) egiidi all. [Ühendus on selle protokolliga ühinenud⁴].

---

¹ ELT C 318, 23.12.2006, lk 195.

² ELT C 229, 22.9.2006, lk 38.

³ Euroopa Parlamendi 25. aprilli 2007. aasta seisukoht.

⁴ Viide nõukogu vastuvõetava otsuse avaldamise kohta.

- (3) 2002. aasta protokolliga muudetud reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni (edaspidi: 2002. aasta Ateena konventsioon) kohaldatakse ainult rahvusvahelise veo suhtes. Siseriiklikul mereveoturul ei eritata kohalikke ja rahvusvahelisi vedusid ning seetõttu on asjakohane, et vastutuse tase ja olemus oleksid ühenduses ühesugused nii rahvusvahelise kui ka riigisisese veo *puhul*.
- (4) *2002. aasta Ateena konventsioonis ette nähtud kindlustusnõuded peavad olema vastavuses laevaomanike ja kindlustusseltside rahaliste vahenditega. Laevaomanikel peab olema võimalik täita neile kehtestatud kindlustusnõudeid majanduslikult vastuvõetaval viisil ning samuti tuleb arvesse võtta, eelkõige siseriiklikke transporditeenuseid osutavate väikeste laevandusettevõtjate puhul, nende tegevuse hooajalist olemust. Käesoleva määruse kohaldamiseks ette nähtud üleminekuajad peab olema piisavalt pikk, et oleks võimalik viia sisse 2002. aasta Ateena konventsioonis ette nähtud kohustuslik kindlustus, ilma et see mõjutaks juba olemasolevaid kindlustusskeeme.*
- (5) On asjakohane kohustada vedajat tegema ettemaksu reisija surma või isikukahju korral, *seejuures ei tähenda ettemaks vastutuse tunnistamist.*
- (6) Asjakohast, *täielikku ja arusaadavat* teavet uute reisijatele antud õiguste kohta tuleks anda reisijatele enne reisi.
- (7) Kõik *Ateena* konventsiooni muudatused inkorporeeritakse ühenduse õigusaktidesse, kui neid muudatusi ei välistata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2099/2002 (millega asutatakse laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) ning muudetakse määrusi, mis käsitlevad laevade põhjustatud merereostuse vältimist ja meresõiduohutust)¹ artikli 5 lõikes 2 sätestatud korras.

---

¹ EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 93/2007 (ELT L 22, 31.1.2007, lk 12).

- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002¹ loodud Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) peaks abistama komisjoni uue reeglistiku toimimise aruande ja 2002. aasta Ateena konventsiooni muudatuste ettevalmistamisel ja koostamisel.
- (9) *Mereohutuse küsimuste liikmesriikidevahelise põhjalikuma konsulteerimise vajadusest tulenevalt on Euroopa Meresõiduohutuse Ameti pädevuse ümberhindamine hädavajalik ja võimalusel tuleb kaaluda selle volituste laiendamist.*
- (10) *Mereohutuse erinevate riskide kindlaks määramisel ja nende riskide juhtimisel on otsustav ja peamine roll kanda riigiasutustel, eelkõige sadama valdajal.*
- (11) Kuna liikmesriigid ei suuda rakendatavate meetmete *eesmärki*, täpsemalt vedajate ja nende reisijate õigusi õnnetusjuhtumi korral üheselt reguleeriva eeskirjakogumi loomist, piisavalt hästi saavutada, ja et kõikides liikmesriikides identsed vastutuse piirmäärad on paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus vastu võtta meetmed kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud *eesmärgi* saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühenduse kord reisijate *meritsi veo* ühtse vastutuse kohta.

---

¹ EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1891/2006 (ELT L 394, 30.12.2006, lk 1).

Selleks inkorporeeritakse käesoleva määrusega 2002. aasta protokolliga muudetud reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni (edaspidi: 2002. aasta Ateena konventsioon) asjassepuutuvad sätted ning laiendatakse nimetatud sätteid merevedudele ühe liikmesriigi *piires*.

Artikkel 2 Reguleerimisala

Määrust kohaldatakse igasuguse rahvusvahelise või kohaliku veo *suhtes merel järgmistel* juhtudel:

- a) laev sõidab liikmesriigi lipu all;
- b) veoleping on sõlmitud liikmesriigis või
- c) veolepingule vastav lähte- või sihtkoht on liikmesriigis.

Artikkel 3 Vedaja vastutus

Vedaja ja tegeliku vedaja vastutust reisijate ja nende pagasi suhtes reguleeritakse kõigi kõnealust vastutust käsitlevate 2002. aasta Ateena konventsiooni sätetega, *k.a. konventsiooni rakendamist reguleerivate Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) õiguskomisjoni poolt 19. oktoobril 2006 vastu võetud 2002. aasta Ateena konventsiooni reservatsiooni ja suunistega (edaspidi: 2006. aasta IMO reservatsioon). 2002. aasta Ateena konventsioon ja 2006. aasta IMO reservatsioon on liidetud käesolevale määrusele.*

"Vedaja" ja "tegeliku vedaja" mõistet käsitatakse vastavalt 2002. aasta Ateena konventsiooni artikli 1 lõike 1 punktides a ja b sätestatud mõistele.

Artikkel 4 Vastutuse piirmäärad

2002. aasta Ateena konventsiooni artikli 7 lõiget 2 ei kohaldata reisijatevedude suhtes, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui ***Euroopa Parlament ja nõukogu muudavad vastavalt käesolevat määrust, toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras.***

2002. aasta Ateena konventsiooni artiklit 19 ei kohaldata reisijatevedude suhtes, mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse.

Liikumispuudega reisijale kuuluva liikumisvarustuse või meditsiiniseadmete kaotsimineku või kahjustumise korral on hüvitis maksimaalselt võrdne seadmete asendusväärtusega.

Artikkel 5 Ettemakse

Vedaja või tegelik vedaja teeb reisija surma või isikukahju korral, mille on põhjustanud ***meresõidu vahejuhtum või õnnetusjuhtum***, esmaste majanduslike vajaduste katmiseks piisava ettemakse 15 päeva jooksul alates isiku identifitseerimisest, kellel on õigus kahjutasule. ***Reisija surma või täieliku ja püsiva invaliidsuse või kliiniliselt väga tõsiste kuni 75 % või rohkem reisija kehast hõlmavate vigastuste*** korral ei ole see makse vähem kui 21 000 eurot.

Ettemakse ei tähenda vastutuse tunnistamist ja selle võib käesoleva määruse alusel hiljem makstavatest summadest maha arvata, kuid see ei kuulu tagasimaksmisele, v.a. juhul, kui ettemakse saanud isikul ei olnud õigust hüvitist saada või vedaja ei olnud õnnetuses süüdi.

Ettemakse või asjakohasel juhul kvitungi saamine võimaldab vedajal, tegelikul vedajal või reisijal algatada kohtumenetluse, et määrata kindlaks vastutus ja süü.

Artikkel 6 Reisijate teavitamine

Vedaja, tegelik vedaja ja/või reisikorraldaja annavad reisijatele enne väljumist *asjakohast, täielikku ja arusaadavat* teavet nende õiguste kohta käesoleva määruse alusel, eriti surma, isikukahju või pagasi kaotsimineku või kahjustumise eest makstava hüvitise piirmäärade kohta, nende vahetu hagemise õiguse kohta kindlustusandja või rahalise tagatise andnud isiku vastu ning nende õiguse kohta saada ettemakse.

Seda teavet antakse *sobivas, täielikus ja arusaadavas* vormis, *ning kui teavitajateks on reisikorraldajad, siis nõukogu 13. juuni 1990. aasta reisi-, puhkuse- ja ekskursionipakette käsitleva direktiivi 90/314/EMÜ kohaselt*¹.

---

¹ *EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59.*

Artikkel 7
Aruanne ja 2002. aasta Ateena konventsiooni muudatused

Komisjon koostab hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist aruande määruse kohaldamise kohta, milles arvestatakse muu hulgas majanduse arengut ja arengusuundumusi rahvusvahelistel foorumitel.

Koos kõnealuse aruandega võib teha ettepaneku muuta käesolevat määrust või ettepaneku, et Euroopa Ühendus esitaks ettekande asjassepuutuvatele rahvusvahelistele foorumitele.

Komisjoni abistab selles laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS), mis on asutatud määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikliga 3.

2002. aasta Ateena konventsiooni muudatused võib määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikli 5 2 lõike kohaselt välja jätta käesoleva määruse kohaldamisalast.

Artikkel 8
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ...*.

---

* *Käesoleva määruse jõustumiskuupäevast või 2002. aasta Ateena konventsiooni jõustumiskuupäevast ühenduse jaoks, olenevalt sellest, kumb neist on hilisem.*

Seda kohaldatakse kohalike vedude suhtes parvlaevade regulaarliinidel kahe aasta möödumisel ...*.

Seda kohaldatakse vedude suhtes siseveekogudel nelja aasta möödumisel ...*.

Seda kohaldatakse kohalike vedude suhtes parvlaevade regulaarliinidel asutamislepingu artikli 299 lõikes 2 nimetatud piirkondades nelja aasta möödumisel ...*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

---

* *Käesoleva määruse jõustumiskuupäevast või 2002. aasta Ateena konventsiooni jõustumiskuupäevast ühenduse jaoks, olenevalt sellest, kumb neist on hilisem.*

I LISA

REISIJATE JA NENDE PAGASI MEREVEO 2002. AASTA ATEENA KONVENTSIOON

(Reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni ja konventsiooni 2002. aasta protokollis konsolideeritud tekst)

ARTIKKEL 1

Mõisted

Käesolevas konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. a) "vedaja" – isik, kellega või kelle nimel on sõlmitud veoleping, olenemata sellest, kas veo viib läbi tema või tegelik vedaja;
- b) "tegelik vedaja" – isik, kes ei ole laeva omanik, prahtija ega operaator ja kes tegelikult viib läbi kogu veo või osa veost;
- c) "vedaja, kes tegelikult viib läbi kogu või osa veost" – tegelik vedaja või vedaja sellises ulatuses, millises ta tegelikkuses vedu läbi viib;
2. "veoleping" – vedaja või vedaja nimel sõlmitud leping reisija ja tema pagasi mereveo kohta;
3. "laev" – ainult merelaev, laevaks ei loeta õhkpadjal veesõidukit;
4. "reisija" – laeval viibiv isik,
  - a) keda veetakse vastavalt veolepingule või
  - b) kes vedaja nõusolekul on saatjaks sõidukile või elusloomadele, mida veetakse konventsiooniga reguleerimata kaubaveolepingu alusel;

5. "pagas" – ese või sõiduk, mida veetakse vastavalt veolepingule, välja arvatud:
  - a) esemed või sõidukid, mida veetakse vastavalt merekaubaveolepingule, konossementidele või muule peamiselt kaubaveoga seotud lepingule, ja
  - b) elusloomad;
6. "käsipagas" – pagas, mis on reisija kajutis või muul viisil tema valduses, järelevalve või kontrolli all. Käsipagas hõlmab ka pagasit, mis on reisija sõidukis või sõidukil, välja arvatud käesoleva artikli lõike 8 ja artikli 8 kohaldamise korral;
7. "pagasi kaotsimineku või pagasi kahjustumine" – varaline kahju, mis tuleneb pagasi reisijale mõistliku aja jooksul tagastamata jätmisest pärast selle laeva saabumist, mille pardal pagasit veeti või oleks tulnud vedada, kuid ei hõlma töövaidluse tulemusena tekkinud viivitusest tekkinud kahju;
8. "vedu" – hõlmab järgmisi ajavahemikke:
  - a) reisija ja tema käsipagasi suhtes ajavahemikku, mille jooksul reisija ja/või tema käsipagas on laeva pardal, samuti laevalemineku ja maalemineku aega, ning ajavahemikku, mille jooksul reisijat ja tema käsipagasi transporditakse veeteed mööda maalt laevale või vastupidi, eeldusel et sellise transpordi maksumus sisaldub pileti hinnas, või kui vedaja on andnud reisijate käsutusse sellel eesmärgil kasutatava abitranspordilaeva. Vedu ei hõlma siiski reisija suhtes ajavahemikku, mille kestel reisija on meresadama terminalis või vaksalis või kail või mis tahes muus sadamarajatises;
  - b) käsipagasi suhtes ka ajavahemikku, mille jooksul reisija on meresadama terminalis või vaksalis või kail või mis tahes muus sadamarajatises, kui pagasi on üle võtnud vedaja või tema teenistuja või agent ja seda ei ole uuesti reisijale tagastatud;

- c) pagasi suhtes, mis ei ole käsipagas, ajavahemikku alates hetkest, mil vedaja või tema teenistuja või agent võtab pagasi kaldal või laeva pardal üle, kuni hetkeni, mil vedaja või tema teenistuja või agent pagasi reisijale tagastab;
- 9. "rahvusvaheline vedu" – vedu, mille puhul lähtesadam ja sihtsadam asuvad vastavalt veolepingule eri riikides, või samas riigis juhul, kui vastavalt veolepingule või graafikujärgsele reisiplaanile on ette nähtud sissesõit vahesadamasse muus riigis;
  - 10. "organisatsioon" – Rahvusvaheline Mereorganisatsioon;
  - 11. "peasekretär" – organisatsiooni peasekretär.

ARTIKKEL 1bis
Lisa

Käesoleva konventsiooni lisa moodustab konventsiooni lahutamatu osa.

ARTIKKEL 2
Kohaldamine

- 1. Käesolevat konventsiooni kohaldatakse rahvusvahelise veo suhtes, kui:
  - a) laev sõidab konventsiooni osalisriigi lipu all või on konventsiooni osalisriigis registreeritud või
  - b) veoleping on sõlmitud konventsiooni osalisriigis või

- c) lähte- või sihtsadam on vastavalt veolepingule konventsiooni osalisriigis.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1, ei kohaldata käesolevat konventsiooni, kui reisijate või pagasi vedu toimub mingi muu veoliigi rahvusvahelise konventsiooni sätete tsiviilvastutuse alusel, juhul kui nimetatud sätete kohaldamine merevedudele on kohustuslik.

ARTIKKEL 3 Vedaja vastutus

1. Vedaja vastutab kahju eest, mis tuleneb reisija surma põhjustamisest või temale isikukahju tekitamisest sellises ulatuses, mis kõnealuse reisija suhtes iga juhtumi korral ei ületa 250 000 arvestusühikut, kui vedaja ei tõesta, et vahejuhtum:
- a) oli sõjategevuse, vaenu, kodusõja, vastuhaku või erandliku, vältimatu ja vääramatult olemusega loodusnähtuse tulemus; või
  - b) oli täielikult põhjustatud kolmanda osapoole tahtlikust tegevusest või tegevusetusest eesmärgiga põhjustada vahejuhtum.

Kui kahju ületab eespool toodud piirmäära, on vedaja vastavas ulatuses täiendavalt vastutav, kui ta ei tõesta, et kahju põhjustanud vahejuhtum toimus ilma tema süü või hooletuseta.

2. Reisija surma või isikukahju tõttu tekkinud kahju eest, mida ei põhjustanud meresõidu vahejuhtum, on vedaja vastutav juhul, kui kahju põhjustanud vahejuhtum toimus vedaja süü või hooletuse tõttu. Süü või hooletuse tõendamise kohustus lasub hagejal.
3. Käsipagasi kaotamine või kahjustumise tulemusena kannatatud kahju eest on vedaja vastutav juhul, kui kahju põhjustanud vahejuhtum toimus vedaja süü või hooletuse tõttu. Vedaja süüd või hooletust eeldatakse meresõidu vahejuhtumi poolt põhjustatud kahju puhul.
4. Pagasi, välja arvatud käsipagas, kaotamine või kahjustumise tulemusena kannatatud kahju eest on vedaja vastutav juhul, kui ta ei tõesta, et kahju põhjustanud vahejuhtum toimus ilma tema süü või hooletuseta.
5. Käesoleva artikli kohaldamisel:
  - a) "meresõidu vahejuhtum" – laevahukk, kaadumine, otsasõit või laeva madalikulesõit, plahvatus või tulekahju laevas või laeva defekt;
  - b) "vedaja süü või hooletus" – hõlmab töösuhte raames tegutsevate vedaja teenistujate süüd või hooletust;
  - c) "laeva defekt" – igasugune alatalitus, rike või kohaldatavatele ohutuseeskirjadele mittevastavus ükskõik millises laeva osas või selle seadmetes, kui neid kasutatakse reisijate väljapääsemiseks, evakueerimiseks, laevale minemiseks ja laevalt tulemiseks või kui neid kasutatakse käitamiseks, roolimiseks, ohutuks meresõiduks, sildumiseks, ankurdamiseks, kaile või ankurdamiskohta saabumiseks või sealt lahkumiseks või vigastuse kontrolli alla saamiseks vee sissevoolu korral või kui neid kasutatakse päästevahendite veeskamiseks; ja
  - d) "kahju" – ei hõlma karistuseks või hoiatuseks määratud kahjuhüvitisi.

6. Vedaja vastutus käesoleva artikli alusel on seotud ainult nendest vahejuhtumitest tekkinud kahjuga, mis tekkisid veo käigus. Veo käigus kahju põhjustanud vahejuhtumi esinemise ja kahju ulatuse tõendamise kohustus lasub hagejal.
7. Mitte miski käesolevas konventsioonis ei piira vedaja regressiõigust ühegi kolmanda isiku vastu või kaitset hooletuse tõttu tekkinud kahju eest käesoleva konventsiooni artikli 6 alusel. Mitte miski käesolevas artiklis ei piira mingite piirmäärade kehtestamise õigust käesoleva konventsiooni artikli 7 või 8 alusel.
8. Osalise süü või hooletuse eeldamine või osalisele tõendamiskohustuse andmine ei takista nimetatud osalise kasuks rääkivate tõendite arvessevõtmist.

ARTIKKEL 4 Tegelik vedaja

1. Kui vedu või osa sellest on usaldatud tegelikule vedajale, vastutab vedaja sellest hoolimata kogu veo eest vastavalt konventsioonile. Tegelikule vedajale kohaldatakse täiendavalt konventsioonist tulenevaid õigusi ja kohustusi tema teostatava veo ulatuses.
2. Vedaja vastutab tegeliku vedaja läbiviidud veo puhul tegeliku vedaja ja nende tema teenistujate ja agentide tegude või tegevusetuse eest, kes on tegutsenud oma tööülesannete piires.
3. Igasugune erikokkulepe, mille kohaselt vedaja võtab konventsioonist mittetulenevaid kohustusi või loobub konventsiooniga ettenähtud õigusest, mõjutab tegelikku vedajat üksnes juhul, kui ta on väljendanud selgelt ja kirjalikult oma nõusolekut sellega.

4. Kui vastutavad nii vedaja kui ka tegelik vedaja, on nende vastutus samas ulatuses ja solidaarne.
5. Käesolev artikkel ei välista ega piira regressiõigust vedaja ja tegeliku vedaja vahelises suhtes.

ARTIKKEL 4bis
Kohustuslik kindlustus

1. Kui reisijaid veetakse osalisriigis registreeritud laeva pardal, mis on litsentseeritud vedama rohkem kui kahteist reisijat, ning käesolevat konventsiooni kohaldatakse, peab vedajal, kes tegelikult viib läbi kogu või osa sellest, olema kindlustus või muu rahaline tagatis, nagu näiteks panga või samasuguse finantseerimisasutuse garantii, et katta reisijate surma ja isikukahju puudutav vastutus käesoleva konventsiooni alusel. Kohustusliku kindlustuse või muu rahalise tagatise piirmääraks on mitte vähem kui 250 000 arvestusühikut reisija kohta iga juhtumi korral.
2. Igale laevale väljastatakse pärast osalisriigi pädeva asutuse poolt lõike 1 nõudmistele vastavuse kindlakstegemist tunnistus, mis tõendab kindlustuse või muu rahalise tagatise kehtivust vastavalt käesoleva konventsiooni sätetele. Osalisriigis registreeritud laevade puhul annab sellise tunnistuse välja või kinnitab laevaregistri riigi pädev asutus, osalisriigis registreerimata laevade puhul võib tunnistuse välja anda või kinnitada mis tahes osalisriigi pädev asutus. Nimetatud tunnistus peab olema käesoleva konventsiooni lisa sätetatud näidise vormis ning sisaldama järgmisi üksikasju:

- a) laeva nimi, eraldusnumbrid või -tähed ja registreerimissadam;
  - b) selle vedaja nimi ja peamine tegevuskoht, kes tegelikult viib läbi kogu veo või osa sellest;
  - c) laeva IMO number;
  - d) tagatise liik ja ajaline kehtivus;
  - e) kindlustusandja või muu rahalise tagatise andnud isiku nimi ja peamine tegevuskoht ning vajaduse korral tegevuskoht, kus kindlustus või muu rahaline tagatis on sisse seatud; ja
  - f) tunnistuse kehtivusaeg, mis ei tohi olla pikem kui kindlustuse või muu rahalise tagatise kehtivusaeg.
3. a) Osalisriik võib tunnistust väljastama volitada enda tunnustatud institutsiooni või organisatsiooni. Nimetatud institutsioon või organisatsioon teavitab nimetatud riiki iga tunnistuse väljastamisest. Igal juhul tagab osalisriik täielikult sel viisil väljastatud tunnistuste täielikkuse ja korrektsuse ning kohustub tagama selle kohustuse täitmiseks vajalikud abinõud.
- b) Osalisriik teatab peasekretärile:
- i) enda tunnustatud institutsioonile või organisatsioonile delegeeritud volituste erikohustused ja -tingimused;
  - ii) selliste volituste tagasivõtmisest; ja
  - iii) kuupäeva, millest nimetatud volitus või sellise volituse tagasivõtmine kehtima hakkab.

Delegeeritud volitused ei hakka kehtima enne kui kolm kuud pärast kuupäeva, millal nende kehtimahakkamisest teatati peasekretärile.

- c) Vastavalt käesolevale lõikele tunnistusi väljastama volitatud institutsioon või organisatsioon võib vähemalt nimetatud tunnistused tagasi võtta, kui ei täideta tingimusi, mille alusel need on väljastatud. Igal juhul teatab institutsioon või organisatsioon sellisest tagasivõtmisest riigile, mille nimel tunnistus välja anti.
4. Tunnistus on väljaandja riigi ametlikus keeles või keeltes. Kui kasutatav keel ei ole inglise, prantsuse ega hispaania keel, peab tekst sisaldama ka tõlget ühte nendest keeltest ning riigi vastava otsuse korral võib riigi ametliku keele ära jätta.
  5. Tunnistust hoitakse laeva pardal ja selle koopia antakse hoiule asutusse, mis säilitab laevaregistri andmeid, või kui laev ei ole osalisriigis registreeritud, siis tunnistuse väljastanud või kinnitanud riigi asutuses.
  6. Kindlustus või muu rahaline tagatis ei vasta käesoleva artikli nõuetele, kui see võib muul põhjusel peale tunnistuses sätestatud kindlustuse või tagatise kehtivusaja lõppemise lõppeda enne kolme kuu möödumist kuupäevast, millal selle lõppemise teade antakse lõikes 5 osutatud asutustele, välja arvatud siis, kui tunnistus on nimetatud asutustele üle antud või uus tunnistus väljastatud nimetatud ajavahemiku jooksul. Eespool toodud sätteid kohaldatakse samuti teiste muudatuste suhtes, mille tagajärjel kindlustus või muu rahaline tagatis enam ei vasta käesoleva artikli nõuetele.
  7. Laevaregistri riik määrab käesoleva artikli sätete alusel kindlaks tunnistuse väljastamise ja kehtivuse tingimused.
  8. Mitte midagi käesolevas konventsioonis ei tõlgendata kui takistust osalisriigile käesoleva konventsiooni kohaldamiseks tugineda teistelt riikidelt või organisatsioonilt või muudelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud teabele kindlustuse või muu rahalise tagatise andjate majandusliku seisuga kohta. Sellistel juhtudel ei vabastata nimetatud teabele tuginevat osalisriiki oma kohustustest tunnistuse väljastanud riigina.

9. Teised riigid aktsepteerivad käesoleva konventsiooni kohaldamiseks osalisriigi volituste alusel väljastatud või kinnitatud tunnistusi ning teised osalisriigid arvestavaid neid tunnistusi samavõrd kehtivana kui nende endi väljastatud või kinnitatud tunnistusi, isegi kui need on väljastatud või kinnitatud osalisriigis registreerimata laeva suhtes. Osalisriik võib igal ajal paluda väljastava või kinnitava riigiga konsulteerimist, kui ta usub, et kindlustussertifikaadil nimetatud kindlustusandja või garant ei ole majanduslikult võimeline täitma käesoleva konventsiooniga temale pandud kohustusi.
10. Iga käesoleva artikli kohaselt kindlustuse või muu rahalise tagatisega kaetud hüvitisnõude võib esitada vahetult kindlustusandja või muu rahalise tagatise andnud isiku vastu. Sel juhul kohaldatakse lõikes 1 sätestatud summat kui kindlustusandja või muu rahalise tagatise andnud isiku vastutuse piirmäära, isegi kui vedajal või tegelikul vedajal ei ole õigust vastutuse piirmäära kehtestada. Kostja võib täiendavalt tugineda vastuväidetele (välja arvatud pankrot või likvideerimine), millele lõikes 1 osutatud vedajal oleks olnud õigus vastavalt käesolevale konventsioonile. Lisaks võib kostja tugineda vastuväitele, et kahju tulenes kindlustatu tahtlikust üleastumisest, kuid kostja ei saa tugineda ühelegi muule vastuväitele, millele tal oleks võinud olla õigus tugineda menetluses, mille kindlustatu on alustanud kostja vastu. Igal juhul on kostjal õigus nõuda vedaja ja tegeliku vedaja kaasamist menetlusse.
11. Kõik vastavalt lõikele 1 olemasoleva kindlustuse või muu rahalise tagatisega ettenähtud summad on kasutatavad ainult käesoleva konventsiooni alusel esitatud nõuete rahuldamiseks ja igasugused nimetatud summade väljamaksed peavad täitma kõik käesoleva konventsiooni alusel tulenevast vastutusest makstavad summad.
12. Osalisriik ei luba käitada oma lipu all sõitvat laeva, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, kui lõigete 2 või 15 alusel ei ole väljastatud tunnistust.

13. Kui käesolevast artiklist ei tulene teisiti, tagab iga osalisriik oma siseriikliku seaduse alusel, et käesoleva konventsiooni kohaldamisel on kindlustus või muu rahaline tagatis lõikes 1 sätestatud ulatuses kehtiv iga laeva suhtes, mis on litsentseeritud vedama enam kui kahteist reisijat, olenemata registreerimise kohast, sisenemisest või lahkumisest tema territooriumil asuvast sadamast.
14. Olenemata lõike 5 sätetest, võib osalisriik teatada peasekretärile, et lõike 13 kohaldamiseks ei nõuta laevadelt lõikega 2 ettenähtud tunnistuse kaasasolekut pardal või esitamist selle territooriumi sadamatesse saabumisel või sealt lahkumisel tingimusel, et tunnistuse väljastav osalisriik on teatanud peasekretärile, et ta säilitab andmeid elektroonilisel kujul, mis on kättesaadavad kõikidele osalisriikidele ning mis kinnitavad tunnistuse olemasolu ning võimaldavad osalisriikidel täita oma kohustusi lõike 13 alusel.
15. Kui osalisriigi omanduses oleva laeval ei ole kindlustust või muud rahalist tagatist, ei kohaldata sellise laeva suhtes käesoleva artikli sätteid, kuid laeval peab olema kaasas laevaregistri riigi pädeva asutuse väljastatud tunnistus, mis kinnitab, et laev on selle riigi omanduses ja vastutus on kaetud ettenähtud summa piires vastavalt lõikele 1. Selline tunnistus peab olema lõikes 2 määratud vormile võimalikult sarnane. Selline tunnistus peab olema lõikes 2 määratud vormile võimalikult sarnane.

ARTIKKEL 5 Väärtesemed

Vedaja ei vastuta raha, väärtpaberite, kulla, hõbeesemete, väärisehete, kaunistuste, kunstiteoste või teiste väärtasjade kaotsimineku või kahjustumise eest, välja arvatud juhul, kui väärtasjad on hoiustatud vedaja juures kokkuleppe alusel, mille eesmärk on hoida neid kindlas kohas; sel juhul vastutab vedaja artikli 8 lõikega 3 ettenähtud piirmääraneni, välja arvatud juhul, kui vastavalt artikli 10 lõikele 1 on kokku lepitud kõrgem piirmäär.

ARTIKKEL 6

Kaassüü

Kui vedaja tõendab, et reisija surm, reisijale tekitatud isikukahju või reisija pagasi kaotsimineku või selle kahjustumine tulenesid reisija kohustuse rikkumisest või hooletusest või kui reisija kohustuse rikkumine või hooletus aitas sellele kaasa, võib kohtumenetluse algatanud kohus vastavalt siseriikliku õiguse põhimõtetele vedaja täielikult või osaliselt vastutusest vabastada.

ARTIKKEL 7

Vastutuse piirmäär surma ja isikukahju eest

1. Vedaja vastutus reisija surma põhjustamise või temale isikukahju tekitamise korral ei või artikli 3 kohaselt ületada 400 000 arvestusühikut isiku kohta iga juhtumi korral. Kui juhtumit läbivaatavas kohtus mõistetakse kahju hüvitis välja perioodiliste maksetena, ei või selliste maksete summaarse väärtuse ekvivalent ületada nimetatud piirmäära.
2. Osalisriik võib oma siseriikliku õiguse erisätetega määrata kõrgema kui lõikes 1 ettenähtud vastutuse piirmäära tingimusel, et olemasolev siseriiklik vastutuse piirmäär ei ole madalam lõikega 1 ettenähtud piirmäärast. Osalisriik, mis kasutab käesolevas lõikes sätestatud valikuvõimalust, teavitab peasekretäri vastuvõetud vastutuse piirmäärast või selle puudumisest.

ARTIKKEL 8

Pagasi ja sõidukite kaotsimineku või kahjustumisega seotud vastutuse piirmäär

1. Vedaja vastutus käsipagasi kaotsimineku või kahjustumise eest ei või mingil juhul ületada 2 250 arvestusühikut reisija kohta ühe veo jooksul.

2. Vedaja vastutus sõidukite, sealhulgas kogu sõidukite sees või peal veetava pagasi kaotamineku või kahjustumise eest ei või mingil juhul ületada 12 700 arvestusühikut sõiduki kohta ühe veo jooksul.
3. Vedaja vastutus sellise pagasi kaotamineku või kahjustumise eest, mida ei ole nimetatud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2, ei või mingil juhul ületada 3 375 arvestusühikut ühe reisija kohta ühe veo jooksul.
4. Vedaja ja reisija võivad kokku leppida, et vedaja vastutuse korral nähakse ette reisija omavastutus, mis sõidukile tekitatud kahju korral ei või ületada 330 arvestusühikut ja muu pagasi kaotamineku või kahjustumise korral 149 arvestusühikut reisija kohta; asjaomane summa arvutatakse maha kaotaminekust või kahjust.

ARTIKKEL 9

Arvestusühik ja konverteerimine

1. Käesolevas konventsioonis nimetatud arvestusühik on Rahvusvahelise Valuutafondi määratletud arvestusühik (SDR). Artikli 3 lõikes 1, artikli 4bis lõikes 1, artikli 7 lõikes 1 ja artiklis 8 nimetatud summad konverteeritakse asjaga tegeleva kohtu riigi omavääringusse selle omavääringu väärtuse põhjal viitega arvestusühikule kohtuotsuse kuupäeval või poolte kokkulepitud kuupäeval. Rahvusvahelise Valuutafondi liikmeks oleva osalisriigi omavääringu väärtus arvestusühiku suhtes arvutatakse vastavalt väärtuse määramise meetodile, mida Rahvusvaheline Valuutafond kõnealusel kuupäeval kasutab ülekannete ja muude tehingute suhtes. Rahvusvahelise Valuutafondi liikmeskonda mittekuuluva osalisriigi omavääringu väärtus arvestusühikutes arvutatakse selle osalisriigi määratud viisil.

2. Sellest olenemata võib riik, kes ei ole Rahvusvahelise Valuutafondi liige ja kelle seadused ei luba käesoleva artikli lõike 1 sätete kohaldamist, käesoleva konventsiooni ratifitseerimise ja heakskiitmise või sellega ühinemise ajal või mis tahes ajal pärast seda deklareerida, et lõikes 1 osutatud arvestusühik võrdub 15 kuldfrangiga. Käesolevas lõikes osutatud kuldfrank vastab 65,5 milligrammile kullale mõõtmistäpsusega 900 tuhandikosa. Kuldfrangi omavääringusse konverteerimisel kohaldatakse asjaomase riigi seadust.
3. Käesoleva artikli lõike 1 viimases lauses nimetatud arvutamine ja käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud meetodil konverteerimine tehakse sellisel viisil, et artikli 3 lõikes 1, artikli 4bis lõikes 1, artikli 7 lõikes 1 ja artiklis 8 nimetatud summade tegelik väärtus osalisriigi omavääringus väljendatuna oleks võimalikult samasugune nagu saadaks lõike 1 kolme esimese lause kohaldamisel. Osalisriigid teatavad vastavalt lõikes 1 käsitletud arvutusviisi või lõike 2 kohase konverteerimise tulemuse peasekretärile käesoleva konventsiooni ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andes või juhul, kui üks neist on muutunud.

ARTIKKEL 10

Täiendavad sätted vastutuse piirmäärade kohta

1. Vedaja ja reisija võivad sõnaselgelt ja kirjalikus vormis kokku leppida artiklitega 7 ja 8 ettenähtust kõrgemad vastutuse piirmäärad.
2. Kahjutasu ja õiguskulude intressid ei sisaldu artiklitega 7 ja 8 ettenähtud vastutuse piirmäärades.

ARTIKKEL 11

Vedaja teenistujate vastuväited ja piirmäärad

Kui konventsiooni kohaselt hüvitamisele kuuluvast kahjust tulenev hagi esitatakse vedaja teenistuses oleva isiku või agendi või tegeliku vedaja vastu, on teenistujal või agendil õigus kasutada samu vastuväiteid ja vastutuse piirmäärasid, mida võib vastavalt konventsioonile kasutada vedaja või tegelik vedaja, juhul kui ta tõendab, et tegutses oma tööülesannete piires.

ARTIKKEL 12

Nõuete kogusumma

1. Kui kohaldatakse artiklites 7 ja 8 sätestatud vastutuse piirmäärasid, kohaldatakse need reisija surma põhjustamisest või temale isikukahju tekitamisest või tema pagasi kaotamisest või kahjustumisest tulenevate kahjude hüvitamise nõuete kogumi suhtes tervikuna.
2. Tegelikku vedaja läbiviidud veo korral ei või vedajalt, tegelikult vedajalt ning nende teenistujatelt ja agentidelt, kes tegutsevad oma tööülesannete piires, saadavate kahjuhüvitiste summad kokku ületada suurimat summat, mida saaks vastavalt konventsioonile välja mõista vedajalt või tegelikult vedajalt; ükski kõnealune isik ei saa siiski vastutada tema suhtes kohaldatavast piirmäärast suurema summa ulatuses.
3. Kui teenistujal, agendil või tegelikul vedajal on vastavalt konventsiooni artiklile 11 õigus kasutada artiklites 7 ja 8 sätestatud vastutuse piirmäärasid, ei või vedaja või, sõltuvalt olukorrast, tegeliku vedaja, teenistuja või agendi hüvitatavad kahjuhüvitise summad kokku ületada neid piirmäärasid.

ARTIKKEL 13

Vastutuse piiramise õigusest ilmajäämine

1. Vedajal ei ole õigust artiklitega 7 ja 8 ning artikli 10 lõikega 1 ettenähtud piirmääradest tulenevatele hüvedele, kui on tõendatud, et kahju tekkis vedaja tegevuse või tegevusetuse tagajärjel, mis pandi toime tahtlikult või hoolimatult ja teadmiseiga, et selline kahju tõenäoliselt tekib.
2. Vedaja või tegeliku vedaja teenistuses oleval isikul või agendil ei ole õigust saada nimetatud piirmääradest tulenevaid hüvesid, kui on tõendatud, et kahju tekkis nimetatud teenistuja või agendi tegevuse või tegevusetuse tagajärjel, mis pandi toime tahtlikult või hoolimatult ja teadmiseiga, et selline kahju tõenäoliselt tekib.

ARTIKKEL 14

Nõuete alus

Reisija surma põhjustamisest või temale isikukahju tekitamisest või pagasi kaotsimineku või kahjustumisest tulenevat nõuet vedaja või tegeliku vedaja vastu võib esitada ainult vastavuses konventsiooniga.

ARTIKKEL 15

Teatis pagasi kaotsimineku või kahjustumise kohta

1. Reisija peab esitama vedajale või tema esindajale kirjaliku teatise:
  - a) pagasi ilmse kahjustumise korral:
    - i) käsipagasi puhul enne reisija laevalt lahkumist või selle ajal;
    - ii) kogu muu pagasi puhul enne selle tagastamist või tagastamise ajal;

- b) pagasi kahjustumise korral, kui see ei ole ilmne, või pagasi kaotamine korral viieteistkümne päeva jooksul alates laevalt lahkumise või pagasi tagastamise kuupäevast või sellest ajast, kui nimetatud tagastamine oleks pidanud toimuma.
- 2. Kui reisija ei täida käesoleva artikli nõudeid, siis eeldatakse, kui ei tõendata vastupidist, et ta sai oma pagasi kätte kahjustusteta.
  - 3. Kirjaliku teatist ei ole vaja esitada, kui pagasi seisund on selle kättesaamise ajal ühiselt üle vaadatud või kontrollitud.

ARTIKKEL 16 Nõuete aegumise tähtajad

- 1. Reisija surma põhjustamisest või temale isikukahju tekitamisest või pagasi kaotamisest või kahjustumisest tuleneva kahju hüvitamise nõue aegub kahe aasta möödumisel.
- 2. Aegumistähtaega arvutatakse järgmiselt:
  - a) isikukahju korral alates reisija maalemineku kuupäevast;
  - b) veo ajal toimunud surmajuhtumi korral alates kuupäevast, mil reisija oleks pidanud maale minema, ja isikukahju korral, mis tekkis veo jooksul ja lõppes reisija surmaga pärast maaleminekut, alates surmakuupäevast, tingimusel et see tähtaeg ei ole pikem kui kolm aastat alates maalemineku kuupäevast;
  - c) pagasi kaotuse või kahjustumise korral alates maalemineku kuupäevast või kuupäevast, mil maaleminek oleks pidanud toimuma, olenevalt sellest, milline kuupäev on hilisem.

3. Asjaga tegeleva kohtu seadusega reguleeritakse aegumistähtaja peatamise ja katkemise aluseid, kuid mitte mingil juhul ei saa käesoleva konventsiooni alusel hagi esitada pärast järgmiste ajavahemike möödumist:
  - a) viis aastat alates reisija laevalt lahkumise kuupäevast või kuupäevast, mil laevalt lahkumine oleks pidanud toimuma, olenevalt sellest, kumb on hilisem; või kui alapunktis b määratud tähtaeg on sellest varasem;
  - b) kolm aastat alates kuupäevast, kui hageja sai teada või oleks eelduste kohaselt pidanud teada saama vahejuhtumiga põhjustatud vigastusest, kaotsiminekest või kahjustumisest.
4. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1, 2 ja 3, võib aegumistähtaega pikendada vedaja avaldusega või poolte kokkuleppel pärast hagi põhjuse tekkimist. Avaldus või kokkulepe peab olema kirjalik.

ARTIKKEL 17 Pädev kohtuvõim

1. Konventsiooni artiklil 3 või 4 põhinev hagi tuleb hageja valikul esitada ühele konventsiooni osalisriigis asuvale allpool nimetatud kohtule ning mitme võimaliku kohtu puhul sobivale selle riigi kohtule vastavalt osalisriigi õigusele:
  - a) kostja alalise elukoha või peamise tegevuskoha kohus;
  - b) veolepinguga määratud lähtesadama või sihtsadama kohus;

- c) selle riigi kohtus, kus hagejal on elukoht või alaline elamisluba, kui kostjal on tegevuskoht selles riigis ja ta allub selle riigi jurisdiktsioonile;
  - d) selle riigi kohtus, kus veoleping sõlmiti, kui kostjal on tegevuskoht selles riigis ja ta allub selle riigi jurisdiktsioonile.
2. Käesoleva konventsiooni artikli 4bis alusel esitatavad hagid esitatakse hageja valikul ühte kohtusse, kus hagi on võimalik vedaja või tegeliku vedaja suhtes täitmisele pöörata vastavalt lõikele 1.
  3. Pärast kahju põhjustanud juhtumi toimumist võivad pooled kokku leppida, et kahju hüvitamise nõue esitatakse mis tahes muule kohtule või vahekohtule.

ARTIKKEL 17bis
Tunnustamine ja täitmine

1. Kõiki artikli 17 kohaseid pädeva kohtu otsuseid, mis on täitmisele pööratavad päritoluriigis, kus need ei kuulu enam tavapärasele läbivaatamisele, tunnustatakse igas osalisriigis, välja arvatud järgmised juhud:
  - a) kohtuotsus saavutati pettuse teel või
  - b) kostjale ei ole antud piisavalt aega ega õiglast võimalust oma seisukohti esitada.

2. Lõike 1 alusel tunnustatud kohtuotsus pööratakse igas osalisriigis täitmisele kohe, kui on täidetud kõnealusel riigis nõutavad formaalsused. Vorminõuded ei luba asja sisulise arutelu taasavamist.
3. Käesoleva protokollis osalisriik võib kohaldada muid kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise eeskirju tingimusel, et nende tulemusena tunnustatakse ja täidetakse kohtuotsuseid vähemalt samas ulatuses kui lõigete 1 ja 2 alusel.

ARTIKKEL 18 Lepingutingimuste kehtetus

Enne reisija surma või talle isikukahju tekitamise või tema pagasi kaotsimineku või kahjustumise põhjustanud juhtumi toimumist kokkulepitud lepingutingimus, millega vedaja vabastatakse vastutusest reisija ees või millega vähendatakse vedaja vastutuse määra võrreldes konventsioonis sätestatuga, välja arvatud artikli 8 lõikes 4 sätestatud juhul, ja mis tahes tingimus, mis muudaks vedajal või tegelikul vedajal lasuvat tõendamiskoormust või tähendaks artikli 17 lõikes 1 või 2 nimetatud valikuõiguse piiramist, on kehtetu, kuid selle sätte kehtetus ei muuda kehtetuks veolepingut, mille suhtes kohaldatakse jätkuvalt käesolevat konventsiooni.

ARTIKKEL 19 Muud vastutuse piiramise sätted

Käesolev konventsioon ei muuda vedaja, tegeliku vedaja ja nende teenistujate või esindajate õigusi ega kohustusi, mis on sätestatud merelaevaomanike vastutuse piiramist käsitlevates rahvusvahelistes konventsioonides.

ARTIKKEL 20

Tuumakahju

Konventsiooni alusel ei pea vastutama tuumaõnnetusest põhjustatud kahju eest:

- a) kui tuumaseadme käitaja vastutab sellise kahju eest vastavalt kolmandate isikute tuumaenergiaalast vastutust käsitleva 29. juuli 1960. aasta Pariisi konventsioonile, mida on muudetud 28. jaanuari 1964. aasta lisaprotokolliga, või tuumakahjustustega seotud tsiviilvastutust käsitleva 21. mai 1963. aasta Viini konventsioonile; või
- b) kui tuumaseadme käitaja vastutab sellise kahju eest vastavalt siseriiklikule õigusele, millega nähakse ette vastutus nimetatud kahju eest, eeldusel et selline seadus on kahju kannatada võivate isikute suhtes sama soodne kui Pariisi või Viini konventsioon või nende ükskõik milline jõusolev muudatus või protokoll.

ARTIKKEL 21

Ametivõimude läbiviidavad äriotstarbelised veod

Käesolevat konventsiooni kohaldatakse riikide või ametivõimude läbiviidavate äriotstarbeliste vedude suhtes, mille kohta on sõlmitud artikli 1 kohane veoleping.

ARTIKKEL 22

Mittekohaldamisest teatamine

1. Osalisriik võib konventsioonile alla kirjutades, seda ratifitseerides või heaks kiites või sellega ühinedes kirjalikult teatada, et ta ei kohalda konventsiooni juhtumite suhtes, kus reisija ja vedaja on selle osalisriigi kodanikud või alamad.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tehtud avalduse võib tühistada igal ajal kirjaliku teadaandega organisatsiooni peasekretärile.

ARTIKKEL 22bis
Konventsiooni lõppsätted

Käesoleva konventsiooni lõppsäteteks on reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni 2002. aasta protokollid artiklid 17–25. Käesolevas konventsioonis sisalduvad viiteid osalisriikidele käsitatakse viidetena kõnealuse protokollid osalisriikidele.

LÖPPSÄTTED

[Reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni 2002. aasta protokollid artiklid 17–25.]

ARTIKKEL 17
Allkirjastamine, ratifitseerimine, heakskiitmine ja ühinemine

1. Käesolev protokoll on allkirjastamiseks avatud organisatsiooni peakorteris alates 1. maist 2003 kuni 30. aprillini 2004 ning jääb peale seda ühinemiseks avatuks.
2. Riigid võivad oma nõusolekut käesoleva protokolliga väljendada järgmisel viisil:
  - a) sellele ratifitseerimis- või heakskiitmisreservatsioonita alla kirjutades; või
  - b) selle ratifitseerimis- või heakskiitmisreservatsioonile alla kirjutades tingimusega see järgnevalt ratifitseerida või heaks kiita või

- c) sellega ühinedes.
3. Ratifitseerimine, heakskiitmine või ühinemine jõustub sellekohase kirja hoiuleandmisega peasekretärile.
  4. Ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskiri, mis on antud hoiule pärast käesoleva protokolliga muudatuse jõustumist kõikide olemasolevate osalisriikide suhtes või pärast kõikide selliste meetmete lõpetamist, mis on vajalikud muudatuse jõustumiseks nimetatud osalisriikide suhtes, loetakse kehtivaks käesoleva protokolliga muudetud kuju suhtes.
  5. Riik väljendab oma nõusolekut siduda end käesoleva protokolliga, kui ta selle osalisena denonssseerib
    - a) reisijate ja nende pagasi mereveo Ateena konventsiooni, vastu võetud Ateenas 13. detsembril 1974. aastal;
    - b) reisijate ja nende pagasi mereveo Ateena konventsiooni protokolliga, vastu võetud Londonis 19. novembril 1976. aastal; ja
    - c) reisijate ja nende pagasi mereveo Ateena konventsiooni muutmise 1990. aasta protokolliga, vastu võetud Londonis 29. märtsil 1990. aastal,

kehtivusega sellest ajast, millal käesolev protokoll nimetatud riigi jaoks vastavalt artiklile 20 jõustub.

ARTIKKEL 18
Mitme õigussüsteemiga riik

1. Kui riigil on kaks või enam haldusüksust, kus kehtib käesoleva protokolliga reguleeritavates valdkondades erisugune õigussüsteem, võib riik konventsioonile alla kirjutades, seda ratifitseerides või heaks kiites või sellega ühinedes deklareerida, et ta kohaldab käesolevat protokollit kõigi oma haldusüksuste või ainult ühe või mitme suhtes neist; riik võib deklaratsiooni igal ajal muuta uue deklaratsiooni esitamisega.
2. Igasugusest sellisest deklaratsioonist teatatakse peasekretärile ning määratakse sõnaselgelt kindlaks haldusüksused, mille suhtes protokollit kohaldatakse.
3. Osalisriigi puhul, kes on esitanud sellise deklaratsiooni:
  - a) tõlgendatakse viiteid laevaregistri riigile ja kohustusliku kindlustuse tunnistust väljastavale või kinnitavale riigile kui viiteid vastavale haldusüksusele, kus laev on registreeritud ja mis väljastab või kinnitab tunnistuse;
  - b) tõlgendatakse viiteid riigi õigusele, siseriiklikule vastutuse piirmäärale ja omavääringule vastavalt kui viiteid asjassepuutuva haldusüksuse õiguse nõuetele, vastutuse piirmäärale ja omavääringule; ja
  - c) tõlgendatakse viiteid kohtutele ja kohtuotsustele, mida osalisriigid peavad tunnustama, kui viiteid vastavalt asjassepuutuva haldusüksuse kohtutele ja tunnustamisele kuuluvatele kohtuotsustele.

ARTIKKEL 19

Piirkondlikud majandusintegratsiooni organisatsioonid

1. Piirkondlik majandusintegratsiooni organisatsioon, mille on moodustanud sõltumatud riigid, kes on andnud pädevuse teatavates käesoleva protokolliga reguleeritavates valdkondades üle nimetatud organisatsioonile, võib käesoleva protokolliga allkirjastada, ratifitseerida, heaks kiita või sellega ühineda. Piirkondlikul majandusintegratsiooni organisatsioonil, mis on käesoleva protokolliga osaliseks, on osalisriigi õigused ja kohustused sellises ulatuses nagu piirkondlikul majandusintegratsiooni organisatsioonil on pädevus käesoleva protokolliga reguleeritavates valdkondades.
2. Kui piirkondlik majandusintegratsiooni organisatsioon kasutab oma hääletamisõigust küsimustes, milles ta on pädev, on tal võrdne arv hääli liikmesriikidega, kes on käesoleva protokolliga osalisriikideks ning kes on talle üle andnud pädevuse kõnealuses küsimuses. Piirkondlik majandusintegratsiooni organisatsioon ei kasuta oma hääleõigust, kui selle liikmesriigid seda õigust kasutavad, ning vastupidi.
3. Kui käesoleva protokolliga osalisriikide arv on oluline vähemalt protokolliga artiklite 20 ja 23, ei loeta piirkondlikku majandusintegratsiooni organisatsiooni osalisriigiks lisaks tema liikmesriikidele, mis on osalisriigid.
4. Allkirjastamise, ratifitseerimise, heakskiitmise või ühinemise ajal esitab piirkondlik majandusintegratsiooni organisatsioon peasekretärile deklaratsiooni, milles täpsustab käesoleva protokolliga reguleeritavaid küsimusi, mille suhtes on nimetatud organisatsioonile pädevuse üle antud tema liikmesriigid, kes on käesolevale protokollile alla kirjutanud või on selle osalisriigid, ning kõik muid asjassepuutuvaid pädevuse ulatuse piiranguid. Piirkondlik majandusintegratsiooni organisatsioon teavitab peasekretäri viivitamata pädevuse jagamise muudatustest, sealhulgas pädevuse uutest üleandmistest, mis deklaratsioonis on sätestatud käesoleva lõike alusel. Peasekretär muudab kõik sellised deklaratsioonid kättesaadavaks käesoleva protokolliga artikli 24 kohaselt.

5. Osalisriikidelt, kes piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni liikmesriikidena on käesoleva protokolliga osalised, eeldatakse pädevust kõikides käesoleva protokolliga reguleeritavates küsimustes, milles pädevuse üleandmine organisatsioonile ei ole üksikasjalikult deklareeritud või teatatud lõike 4 alusel.

ARTIKKEL 20

Jõustumine

1. Käesolev protokoll jõustub kaksteist kuud pärast kuupäeva, mil kümme riiki on sellele kas ratifitseerimis- või heakskiitmisreservatsioonita alla kirjutanud või andnud ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule peasekretärile.
2. Iga riigi suhtes, kes ratifitseerib või kiidab heaks käesoleva protokolliga või ühineb sellega pärast seda, kui lõikes 1 sätestatud jõustumistingimused on täidetud, jõustub käesolev protokoll kolm kuud pärast selle riigi poolt asjakohase kirja hoiuleandmise kuupäeva, kuid mitte enne, kui käesolev protokoll on jõustunud kooskõlas lõikega 1.

ARTIKKEL 21

Denonsseerimine

1. Osalisriik võib käesoleva protokolliga denonsseerida igal ajal pärast kuupäeva, millal käesolev protokoll selle riigi suhtes jõustub.
2. Denonsseerimine jõustub sellekohase kirja hoiuleandmisega peasekretärile.

3. Denonsseerimine jõustub kaheteistkümne kuu möödumisel kuupäevast, mil denonsseerimiskiri hoiule anti, või peasekretärile esitatud denonsseerimiskirjas kindlaksmääratud pikema tähtaja möödumisel.
4. Konventsiooni denonsseerimist ükskõik millise käesoleva protokollis osalisriigi poolt vastavalt selle artiklile 25 ei tõlgendata mingil viisil konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni denonsseerimisena.

ARTIKKEL 22

Ülevaatamine ja muudatused

1. Organisatsioon võib käesoleva protokollis ülevaatamiseks või muutmiseks kokku kutsuda konverentsi.
2. Organisatsioon kutsub käesoleva protokollis osalisriikide konverentsi kokku käesoleva protokollis ülevaatamiseks või muutmiseks mitte vähema kui ühe kolmandiku osalisriikide nõudel.

ARTIKKEL 23

Piirmäärade muutmise

1. Piiramata artikli 22 sätete kohaldamist, kohaldatakse käesolevas artiklis esitatud erimenetlust ainult konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni artikli 3 lõikes 1, artikli 4bis lõikes 1, artikli 7 lõikes 1 ja artiklis 8 sätestatud piirmäärade muutmiseks.

2. Vähemalt poole, kuid igal juhul mitte vähema kui kuue käesoleva protokollis osalisriigi taotlusel saadab peasekretär kõik konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni artikli 3 lõikes 1, artikli 4bis lõikes 1, artikli 7 lõikes 1 ja artiklis 8 sätestatud piirmäärade, sealhulgas mahaarvamiste muutmissetpanekud edasi kõikidele organisatsioonide liikmetele ja kõikidele osalisriikidele.
3. Iga eespool toodud viisil tehtud ja ringluses saadetud muudatusettepanek esitatakse organisatsioonide õiguskomiteele (edaspidi "õiguskomitee") otsustamiseks hiljemalt kuupäeval kuus kuud pärast selle ringlusesaatmise kuupäeva.
4. Kõikidel konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni osalisriikidel, olenemata sellest, kas nad on organisatsioonide liikmed või mitte, on õigus osaleda õiguskomitee menetluses muudatuste otsustamisel ja vastuvõtmisel.
5. Muudatused võtavad vastu kahe kolmandiku hääletamusega konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni osalisriigid, kes osalevad ja hääletavad lõikes 4 sätestatud viisil laiendatud õiguskomitees, tingimusel et vähemalt pool konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni osalisriikidest on hääletamise ajal kohal.
6. Piirmäärade muutmise ettepaneku puhul võtab õiguskomitee arvesse vahejuhtumite kogemusi ja eriti nendest tulenevate kahjude summasid, muudatusi rahalistes väärtustes ning tehtud ettepaneku mõju kindlustuse maksumusele.
7. a) Ühtegi käesoleva artikli alusel tehtavat piirmäärade muudatust ei otsustata enne, kui on möödunud viis aastat kuupäevast, mil käesolev protokoll avati allkirjastamiseks, ega enne, kui on möödunud viis aastat käesoleva artikli alusel tehtud eelmise muudatuse jõustumise kuupäevast.

- b) Ühtegi piirmäära ei suurendata nii, et see ületaks summat, mis vastab konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni kehtestatud piirmäärale, mida on suurendatud liitintressi alusel kuue protsendi võrra aasta kohta alates kuupäevast, mil käesolev protokoll avati allkirjastamiseks.
  - c) Ühtegi piirmäära ei suurendata nii, et see ületaks summat, mis vastab konventsiooni protokollis käesoleva redaktsiooni kehtestatud piirmäärale kolmekordselt.
8. Organisatsioon edastab vastavalt lõikele 5 vastuvõetud muudatused kõikidele osalisriikidele. Muudatus loetakse vastuvõetuks, kui teavitamise kuupäevast on möödunud kaheksateist kuud ja kui nimetatud ajavahemiku jooksul vähemalt üks neljandik riikidest, kes olid muudatuse vastuvõtmise ajal osalisriigid, ei ole teatanud peasekretärile, et nad ei võta muudatust vastu, ning sel juhul lükatakse muudatus tagasi ja sellel ei ole mingisugust mõju.
  9. Iga muudatus, mis loetakse vastuvõetuks vastavalt lõikele 8, jõustub kaheksateist kuud pärast selle vastuvõtmist.
  10. Muudatus on kõikidele osalisriikidele siduv, kui nad ei denonsseeri käesolevat protokollis vastavalt artikli 21 lõigetele 1 ja 2 vähemalt kuus kuud enne muudatuse jõustumist. Nimetatud denonsseerimine jõustub muudatuse jõustumisel.
  11. Kui muudatus on vastu võetud, kuid kaheksateistkümnepäevane ajavahemik selle vastuvõtmiseks ei ole veel möödunud, on see muudatus jõustumisel selle ajavahemiku jooksul osalisriigiks saavale riigile siduv. Riigile, kes saab osalisriigiks pärast nimetatud ajavahemikku, on vastavalt lõikele 8 vastuvõetud muudatus siduv. Käesolevas lõikes osutatud juhtudel muutub muudatus riigile siduvaks, kui nimetatud muudatus jõustub või kui käesolev protokoll selle riigi jaoks jõustub, kui see toimub hiljem.

ARTIKKEL 24
Hoiulevõtja

1. Käesolev protokoll ja kõik artikli 23 alusel vastuvõetud muudatused antakse hoiule peasekretärile.
2. Peasekretär:
  - a) teeb kõikidele riikidele, kes on käesoleva protokolliga allkirjastanud või sellega ühinenud, teatavaks:
    - i) iga uue allkirjastamise või ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise koos selle kuupäevaga;
    - ii) iga deklaratsiooni ja teatise konventsiooni protokolliga käesoleva redaktsiooni artikli 9 lõigete 2 ja 3, artikli 18 lõike 1 ja artikli 19 lõike 4 alusel;
    - iii) käesoleva protokolliga jõustumise kuupäeva;
    - iv) iga vastavalt käesoleva protokolliga artikli 23 lõikele 2 tehtud piirmäärade muutmise ettepaneku;
    - v) iga vastavalt käesoleva protokolliga artikli 23 lõikele 5 vastuvõetud ettepaneku;
    - vi) iga muudatuse, mis loetakse vastuvõetuks käesoleva protokolliga artikli 23 lõike 8 alusel, koos kuupäevaga, millal nimetatud muudatus jõustub vastavalt nimetatud artikli lõigetele 9 ja 10;
    - vii) käesoleva protokolliga denonsseerimiskirjade hoiuleandmise ning hoiuleandmis- ja jõustumiskuupäeva;
    - viii) iga käesoleva protokolliga ükskõik millises artiklis nõutava teatise;
  - b) edastab käesoleva protokolliga kinnitatud ja õiged koopiad kõikidele riikidele, kes on allkirjastanud käesoleva protokolliga või ühinenud sellega.

3. Peasekretär edastab käesolev protokoll jöustumisel selle teksti Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadile registreerimiseks ja avaldamiseks vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artiklile 102.

ARTIKKEL 25

Keeled

Käesolev protokoll on koostatud ühes originaaleksemplaris araabia, hiina, hispaania, inglise, prantsuse ja vene keeles, kõik tekstid on võrdselt autentsed.

LONDON, esimesel novembril 2002.

SELLE KINNITUSEKS on allakirjutanud, kes on selleks oma valitsuste poolt nõuetekohaselt volitatud, käesolevale protokollile alla kirjutanud.

ATEENA KONVENTSIOONI LISA

KINDLUSTUSE VÕI MUU RAHALISE TAGATISE TUNNISTUS

VASTUTUSE KOHTA REISIJATE SURMA JA ISIKUKAHJU KORRAL

Välja antud vastavalt reisijate ja nende pagasi mereveo 2002. aasta Ateena konventsiooni artikli 4bis sätetele.

Laeva nimi	Eraldusnumbrid või -tähed	Laeva IMO number	Registreerimissadam	Selle vedaja nimi ja peamise tegevuskoha täielik aadress, kes tegelikult teostab vedu

Käesolevaga tõendatakse, et ülalnimetatud laeva suhtes kehtib kindlustuspoliis või muu rahaline tagatis, mis vastab reisijate ja nende pagasi mereveo 2002. aasta Ateena konventsiooni artikli 4bis nõuetele.

Tagatise liik .....

Tagatise kehtivusaeg .....

Kindlustusandja(te) ja/või garandi(garantide) nimi ja aadress

Nimi .....

Aadress .....

Käesolev tunnistus on kehtiv kuni .....

Välja andnud või kinnitatud .....

valitsus

(riigi täielik nimetus)

VÕI

Järgmist teksti tuleks kasutada juhul, kui osalisriik kasutab artikli 4bis lõiget 3:

Käesoleva tunnistuse on välja andnud ..... valitsuse

(riigi täielik nimetus) volituse alusel ..... (institutsiooni või organisatsiooni nimi)

..... (Koht) ..... (Kuupäev)

.....
(Tunnistuse välja andnud või kinnitanud ametiisiku allkiri ja ametinimetus)

Selgitavad märkused:

1. Soovi korral võib riigi nimetus sisaldada viidet selle riigi pädevale võimuorganile, kus tõend välja anti.
2. Kui tagatise kogusumma on pärit enam kui ühest allikast, näidatakse neist igäühe summa.
3. Kui tagatis esitatakse mitmes eri vormis, tuleb need nummerdada.
4. Märge "Tagatise kehtivusaeg" peab sisaldama tagatise jõustumise kuupäeva.
5. Märge "Kindlustusandja(te) ja/või käendaja(te) nimi ja aadress" peab sisaldama kindlustusandja(te) ja käendaja(te) peamist tegevuskohta. Vajadusel märgitakse tegevuskoht, kus kindlustus või muu tagatis anti.

II LISA

2006. aasta IMO reservatsioon